

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL V. G. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO

2018 m. kovo 28 d. Nr. 242-124

Vilnius

Lietuvos bankas gavo V. G. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2017 m. rugsėjo 29 d. tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta sausumos transporto priemonių draudimo sutartis (draudimo liudijimas Nr. (*duomenys neskelbiami*)) (toliau – draudimo sutartis), kurios neatskiriama dalis yra Sausumos transporto priemonių draudimo taisyklės Nr. 017.1 (toliau – Taisyklės) ir kuria buvo apdrausta pareiškėjui nuosavybės teise priklausanti transporto priemonė „Suzuki Celerio“, valst. Nr. (*duomenys neskelbiami*), (toliau – automobilis).

2017 m. spalio 27 d. pareiškėjas kreipėsi į draudiką ir nurodė, kad dėl susidūrimo su žvėrimi buvo apgadintas automobilis. Draudikas gautą pranešimą užregistravo duomenų sistemoje ir pradėjo administruoti žalos bylą Nr. (*duomenys neskelbiami*). 2017 m. spalio 31 d. draudiko atstovas atliko transporto priemonės apžiūrą, transporto priemonės sugadinimus užfiksavo nuotraukose ir nuotraukų bei kitų dokumentų kopijas pateikė draudikui.

2017 m. lapkričio 7 d. draudikas, įvertinęs atstovo pateiktus duomenis, nustatė, kad eismo įvykio metu automobilį vairavo ne pats pareiškėjas, o jo sutuoktinė R. G. (toliau – sutuoktinė). Įvertinęs aplinkybę, kad eismo įvykio dieną pareiškėjo sutuoktinės vairavimo stažas buvo 8 metai (tai pagrindė pateikta sutuoktinės vairuotojo pažymėjimo kopija), draudikas konstatavo, kad eismo įvykio metu transporto priemonę vairavo turintis mažesnę vairavimo stažą, nei numatyta draudimo sutartyje, asmuo, todėl pareiškėją informavo, kad bus taikoma 500 Eur dydžio besąlyginė išskaita.

2017 m. lapkričio 10 d. draudikas iš pareiškėjo gavo informaciją, kad automobilis bus remontuojamas pareiškėjo pasirinktame autoservise ir šis prieš atlikdamas remonto darbus pateiks ir su draudiku suderins automobilio remonto sąmatą.

2017 m. lapkričio 28 d. draudikas gavo pareiškėjo prašymą suteikti pakaitinį automobilį. Atsižvelgdamas į gautame prašyme išdėstytus duomenis, draudikas 2017 m. lapkričio 28 d. ir pareiškėjui, ir jo sutuoktinei pateikė informaciją apie pakaitinio automobilio suteikimo sąlygas ir nurodė, kad pareiškėjui pakaitinis automobilis negali būti suteiktas.

Pareiškėjas nesutiko su draudiko argumentais, todėl 2017 m. lapkričio 30 d. pateikė pretenziją dėl nesuteikto pakaitinio automobilio ir reikalavo, kad būtų suteikta pakaitinė transporto priemonė ir pateiktas transporto priemonės apžiūros aktas.

Draudikas nesutiko su pretenzijoje išdėstytais argumentais ir 2017 m. gruodžio 5 d. pateiktame atsakyme nurodė, kad Taisyklėse nėra numatyto pakaitinio automobilio nuomos išlaidų kompensavimo, todėl atsisakė patenkinti pareiškėjo prašymą. Atsakyme į pretenziją draudikas pažymėjo, kad nei pareiškėjas, nei jo sutuoktinė nesilaikė Taisyklių priedo Nr. 2 „Pagalba kelyje“ 2.1.1 papunktyje įtvirtintų pareigų, todėl draudikui nekyla pareiga mokėti

draudimo išmokos, atlyginančios pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

2017 m. gruodžio 15 d. draudikas gavo A. Ž. individualios įmonės sudarytą remonto darbų sąmatą – nustatyta 2 184 Eur (be PVM) transporto priemonės remonto kaina. Įvertinęs pateiktą automobilio remonto sąmatą, draudikas informavo A. Ž. individualią įmonę, kad nesutinka su remonto sąmatoje pateiktomis automobilio dalių kainomis. Draudikas pateikė duomenis, kad kai kurias automobilio dalis galima įsigyti pigiau oficialiame „Suzuki“ atstovo Lietuvoje UAB „Autofortas motors“ autoservise, todėl reikalavo sumažinti pateiktą automobilio remonto sąmatą pagal oficialaus atstovo kainas.

2017 m. gruodžio 19 d. A. Ž. draudikui pateikė pakoreguotą automobilio remonto darbų sąmatą ir informavo, kad automobilio dalys jau užsakytos ir bus atvežtos iš Lenkijos. 2017 m. gruodžio 20 d. draudikas elektroniniu paštu A. Ž. paprašė pateikti detalių įsigijimo dokumentus, pagrindžiančius į remonto sąmatą įtrauktų detalių kainas, ir nurodė, kad turi būti pateiktos aiškios dažytinų priekinių durų nuotraukos. Jeigu prašoma informacija nebus pateikta, automobilio remonto darbų sąmata nebus suderinta.

2018 m. sausio 3 d. pareiškėjas draudikui pateikė A. Ž. išrašytą sąskaitą faktūrą Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – sąskaita) ir pinigų priėmimo kvitą Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – kvitas). Iš pateiktų dokumentų matyti, kad automobilio remontas kainuos 2 176 Eur (be PVM). Įvertinęs pareiškėjo pateiktus dokumentus ir tai, kad nebuvo pateiktų keičiamų detalių įsigijimo dokumentų ir dažytinų priekinių durų nuotraukų, draudikas 2018 m. sausio 9 d. pareiškėjui išmokėjo 1 199 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo transporto priemonės remonto išlaidas. Pareiškėjas su draudiko priimtu sprendimu (tiek dėl draudimo išmokos dydžio, tiek dėl pakaitinio automobilio) nesutiko, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėjas prašo įpareigoti draudiką išmokėti draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal A. Ž. pateiktą sąskaitą, ir atlyginti pakaitinio automobilio nuomos, kai automobilis buvo remontuojamas, išlaidas.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė nesutinkąs su pareiškėjo reikalavimais ir prašo juos atmesti. Draudikas teigia, kad pareiškėjas nepateikė detalių įsigijimą patvirtinančių dokumentų, todėl draudikas negalėjo įvertinti, ar pareiškėjo transporto priemonės dalys iš tikrųjų buvo pakeistos. Taip pat pareiškėjas nepateikė ir dažytinų priekinių durų nuotraukų, patvirtinančių, kad buvo atlikti konkretūs darbai, t. y. perdažytos priekinės durys. Kadangi su draudikui nebuvo suderinta galutinė remonto darbų sąmata, jis mano pagrįstai sumažinęs sąskaitoje nurodytą automobilio remonto darbų kainą. Draudikas taip pat akcentavo, kad, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, pagrįstai išskaičiavo 500 Eur besąlyginę išskaitą, nes eismo įvykio metu transporto priemonę vairavo turintis mažesnę, nei numatyta draudimo sutartyje, vairavimo stažą asmuo.

Taigi, remdamasis atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodytomis aplinkybėmis, draudikas teigė neturintis teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimų kompensuoti pakaitinio automobilio nuomos išlaidas ir atlyginti transporto priemonės remonto išlaidas, apskaičiuotas pagal pareiškėjo pateiktą sąskaitą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko išmokėtos draudimo išmokos dydžio ir priimto sprendimo atsisakyti išmokėti draudimo išmoką už pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsniu, draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis,

įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta draudimo išmoka, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartis sudaroma standartinių sutarties sąlygų – draudiko parengtų draudimo rūšies taisyklių – pagrindu prisijungimo būdu.

Pažymėtina, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti – prisiimdamas draudimo riziką draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, ir atvejus, kada draudikas yra atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoka. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, kurios apibrėžia jo prisiimamą riziką, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmoką. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiose sąlygose.

Transporto priemonių draudimo (kasko) sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiama draudimo apsauga. Jeigu sutarties sąlygos yra parengtos aiškiai ir suprantamai, jos neturi būti aiškinamos pernelyg plačiai, priešingu atveju būtų nepagrįstai išplečiami draudiko sudarant sutartį prisiimti įsipareigojimai. Draudimo sutartį sudarančiose taisyklėse turi būti nurodomi požymiai, kuriems esant įvykis gali būti pripažintas draudžiamuoju. Pareiga mokėti draudimo išmoka draudikui kyla tik tuomet, kai įvykio aplinkybės atitinka konkrečius draudimo sutartyje nurodytus draudžiamąjo įvykio požymius. Tais atvejais, kai draudimo sutartyje (draudimo taisyklėse) apibūdinamas, tiksliai detalizuojamas draudžiamuoju įvykiu laikomas atsitikimas, sprendžiant, ar konkretus įvykis yra draudžiamasis, vertinama pagal draudimo rūšies taisyklėse nustatytus individualius įvykio požymius.

1. Dėl draudiko apskaičiuoto nuostolio ir išmokėtos draudimo išmokos dydžio

1.1. Dėl draudiko priimto sprendimo išskaičiuoti 284 Eur dėl to, kad pareiškėjas nepateikė automobilio detalių įsigijimą patvirtinančių dokumentų

Taisyklių 11.4 papunktyje yra nustatyta, kad transporto priemonės sugadinimo atveju, nuostolio dydis nustatomas pagal *faktines remonto išlaidas*, kurias sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių (detalių) vertė ir kurios yra būtinos atkurti sugadintą transporto priemonę, ar jos detalių ir (ar) dalių rinkos vertė iki draudžiamąjo įvykio. Transporto priemonei (papildomai įrangai) padaryta žala nėra atlyginama pagal nepriklausomų vertintojų padarytas ataskaitas. Jeigu yra nustatoma, kad apgadintos detalės gali būti remontuojamos ir jų keitimas nėra būtinas, transporto priemonės remontas turi būti atliekamas tik šiuo metodu.

Vertinant tai, ar draudikas pagrįstai sumažino pareiškėjo pateiktoje sąskaitoje nurodytą nuostolį, nes pareiškėjas nepateikė detalių įsigijimą patvirtinančių dokumentų, pažymėtina, kad asmens patirtą žalą būtina tiksliai įvertinti, siekiant, kad draudiko mokama draudimo išmoka atlygintų tiek, kiek asmuo iš tikrųjų prarado. Draudimo teisiniuose santykiuose įgyvendinamas CK 6.251 straipsnyje įtvirtintas visiško nuostolių atlyginimo principas ne tik suteikia nukentėjusiam asmeniui teisę reikalauti visiško nuostolių atlyginimo, bet ir numato, kad asmeniui neturi būti atlyginama daugiau žalos, nei jis patyrė dėl draudžiamąjo įvykio. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2015 m. sausio 7 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015 konstatavo, kad žalos atlyginimas, laikantis visiško nuostolių atlyginimo principo, iš esmės reiškia, jog sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo privalo būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustačius mažesnę už tikruosius nuostolius žalą, lieka iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės. Kai nustatytas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita.

Vertinant abiejų šalių paaiškinimus ir įrodymus nustatyta, kad pareiškėjas, siekdamas nuginčyti draudiko priimtą sprendimą, vadovaujasi A. Ž. sudaryta ir draudikui pateikta sąskaita ir kvitu. Pareiškėjo teigimu, šie duomenys patvirtina, kad pareiškėjas faktiškai patyrė sąskaitoje nustatytas automobilio remonto išlaidas, todėl draudikas nepagrįstai sumažino apskaičiuotą nuostolio dydį dėl to, kad pareiškėjas nepateikė detalių įsigijimo išlaidas patvirtinančių

dokumentų.

Nesutikdamas su pareiškėjo pateiktais argumentais, draudikas teigia įvertinęs A. Ž. pateiktą automobilio remonto sąmatą ir nustatęs, kad automobilio keičiamų dalių kainos yra nepagrįstai didelės. Draudiko teigimu, automobilio detalių kainos turėjo būti nustatomos pagal oficialaus „Suzuki“ atstovo Lietuvoje UAB „Autofortas motors“ draudikui nurodytas kainas. Kadangi pareiškėjas nepateikė detalių įsigijimą patvirtinančių duomenų, draudikas pagrįstai sumažino sąskaitoje nustatytą nuostolio dydį pagal UAB „Autofortas motors“ nurodomas kainas.

Iš Lietuvos bankui pateiktų įrodymų nustatyta, kad draudikas nepateikė objektyvių įrodymų, pagrindžiančių jo poziciją, o pareiškėjas, vadovaudamasis tarp šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatomis, draudikui pateikė faktines remonto išlaidas pagrindžiančius dokumentus (sąskaitą ir kvitą). Pažymėtina, kad iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad draudikas, priimdamas sprendimą sumažinti draudimo išmoką dėl to, kad remonto įmonė draudikui nepateikė detalių įsigijimą patvirtinančių duomenų, nepagrįstai vadovavosi tik draudiko darbuotojo pateikta informacija apie UAB „Autofortas motors“ detalių kainas, tačiau nei Lietuvos bankui, nei pareiškėjui arba remonto įmonei nepateikė jokių objektyvių duomenų, kurie pagrįstų, kad rinkoje yra galimybė įsigyti keičiamas automobilio dalis už draudiko nurodomą kainą. Be to, pareiškėjas, reikalaudamas išmokėti papildomą draudimo išmoką, vadovaujasi faktinėmis remonto išlaidomis (draudikui pateikta sąskaita ir kvitu). Lietuvos banko vertinimu, pareiškėjo pateikti duomenys atitinka tarp šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatas (Taisyklių 11.4 papunktis) ir patvirtina, kad pareiškėjas realiai šias išlaidas patyrė. Taigi, įvertinus pirmiau išdėstytas aplinkybes, atsižvelgiant į visiško nuostolių atlyginimo principą (CK 6.251 straipsnis) ir reikalavimą prievolės vykdyti tinkamai ir sąžiningai (CK 6.38 straipsnio 1 dalis), darytina išvada, kad draudikas nepagrįstai sumažino sąskaitoje nurodytų keičiamų automobilio detalių kainas, todėl neturėjo teisės sumažinti apskaičiuoto nuostolio dydžio.

1.2. Dėl draudiko priimto sprendimo išskaičiuoti 103 Eur, nes jam nebuvo pateiktos dažomų durų nuotraukos

Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad draudikas 2018 m. sausio 9 d. priėmė sprendimą iš pareiškėjo pateiktoje sąskaitoje nustatyto nuostolio dydžio išskaičiuoti 103 Eur, ši suma į automobilio remonto sąmatą buvo įtraukta dėl dešinės pusės priekinių durų remonto. Draudikas teigia neprivalantis atlyginti dešinės pusės priekinių durų remonto išlaidų, nes pareiškėjas nepateikė įrodymų, pagrindžiančių, kad durys buvo remontuojamos.

Taisyklių 1.12 papunktyje yra nustatyta, kad žala yra turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas, asmens sužalojimas ar gyvybės atėmimas ir dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai).

Lietuvos banko vertinimu, pareiga nustatyti eismo įvykio metu padarytos žalos dydį tenka draudikui, todėl jis sprendžia klausimą, ar pagal eismo įvykio aplinkybes visi automobilio defektai galėjo atsirasti eismo įvykio metu ir kokios automobilio dalys turi būti remontuojamos, tačiau, priimdamas sprendimą, draudikas turi vadovautis konkrečiais rašytiniais įrodymais. Jei skirtinguose dokumentuose užfiksuoti nevienodi sugadinimai, tai turi būti kruopščiai ištirta ir nustatyta, kokie sugadinimai buvo padaryti eismo įvykio metu. Reikia atsižvelgti į dokumentų surašymo sąlygas, galimybę prieš juos surašant apžiūrėti automobilio detales, dokumentą surašiusio asmens kvalifikaciją ir kitas turinčias įtakos aplinkybes (Teismų praktikos taikant įstatymus dėl atlyginimo turtinės žalos, padarytos eismo įvykio metu, apibendrinimo apžvalga, aprobuota Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Teisėjų senato 2000 m. birželio 16 d. nutarimu Nr. 27).

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus dokumentus, svarbu yra tai, kad draudikas, nustatydamas pareiškėjo automobiliui padarytos žalos dydį, rėmėsi Transporto priemonės apžiūros defektų akto Nr. TPD/17/002966 (toliau – apžiūros aktas) duomenimis. Pažymėtina, kad apžiūros akte yra nustatyti automobilio defektai, kuriuos užfiksavo draudiko atstovas, tačiau tarp nurodytų automobilio remonto darbų nebuvo dešinės pusės durų remonto. Kadangi į pareiškėjo pateiktą automobilio remonto sąmatą buvo įtraukti dešinės pusės priekinių durų remonto darbai,

draudikas, vadovaudamasis šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatomis, turėjo teisėtą pagrindą įsitikinti, kad priekinių dešinės pusės durų remontas yra būtinas ir tiesiogiai susijęs su 2017 m. spalio 27 d. įvykusi eismo įvykiu. Darytina išvada, kad draudikas pagrįstai reikalavo, kad pareiškėjas ir remonto įmonė pateiktų dešinės pusės durų remonto nuotraukas, kad būtų galima nustatyti automobilio sugadinimų tiesioginį priežastinį ryšį su įvykusi eismo įvykiu ir įsitikinti, ar durų remonto darbai iš tikrųjų buvo atlikti ir, jeigu buvo, kokie. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas nei draudikui, nei Lietuvos bankui nepateikė objektyvių įrodymų, pagrindžiančių, kad automobilio priekinės dešinės pusės durys buvo suremontuotos, darytina išvada, kad draudikui buvo užkirstas kelias įsitikinti dešinės pusės priekinių durų apgadinimo fakto buvimu, todėl draudikas pagrįstai iš pareiškėjo pateiktoje sąskaitoje nustatyto nuostolio dydžio išskaičiavo 103 Eur, kurie buvo skirti automobilio priekinių durų remontui kompensuoti.

1.3. Dėl draudiko išskaičiuotos besąlyginės išskaitos

Taisyklių 5.2.1 papunktyje nustatyta, kad „nedraudžiamaisiais įvykiais yra laikomi ir tie atvejai, kai transporto priemonę vairavo jaunesnis arba *turintis mažesnę vairavimo stažą, nei numatyta draudimo sutartyje, asmuo*. Išimtis taikoma pirmam įvykiui, atsitikusiam, kai transporto priemone naudojosi jaunesnis arba turintis mažesnę vairavimo stažą, nei nustatyta draudimo sutartyje, asmuo, taikoma 500 Eur didesnė besąlyginė išskaita nei numatyta draudimo sutartyje.“

Siekdamas pagrįsti priimtą sprendimą, draudikas tvirtina pagrįstai pritaikęs 500 Eur besąlyginę išskaitą, nes nustatė, kad automobilį vairavo asmuo, kuris turi mažesnę nei nurodytas draudimo sutartyje vairavimo stažą. Vertinant Lietuvos bankui pateiktus duomenis, svarbu pažymėti, kad 2017 m. lapkričio 6 d. draudiko ekspertė el. paštu kreipėsi į Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Akmenės policijos komisariatą ir paprašė pateikti visą svarbią informaciją apie 2017 m. spalio 27 d. eismo įvykį. Pažymėtina, kad 2017 m. lapkričio 8 d. draudikui buvo pateikta pažyma, iš kurios matyti, kad eismo įvykio metu automobilį vairavo pareiškėjo sutuoktinė. Atsižvelgdamas į pateiktą informaciją, draudikas įvertino pareiškėjo sutuoktinės vairuotojo pažymėjime nurodytą informaciją (sutuoktinės vairavimo stažas eismo įvykio dieną buvo 8 metai) ir nustatė, kad eismo įvykio metu transporto priemonę vairavo turintis mažesnę nei nurodytas draudimo sutartyje vairavimo stažą asmuo (draudimo sutartyje nurodyta, kad turi būti ne trumpesnis nei 10 metų vairavimo stažas), todėl informavo pareiškėją, kad bus taikoma 500 Eur besąlyginė išskaita. Atsižvelgiant į šiuos Lietuvos bankui pateiktus duomenis, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai, vadovaudamasis šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatomis, pritaikė 500 Eur besąlyginę išskaitą, nes nustatė, kad eismo įvykio dieną automobilį variavo asmuo (sutuoktinė), kuris turėjo mažesnę nei draudimo sutartyje numatytą vairavimo stažą.

2. Dėl pakaitinio automobilio nuomos išlaidų atlyginimo

Pagalbos kelyje draudimo sąlygos aprašytos Taisyklių priede Nr. 2. Minėto Taisyklių priedo Nr. 2 1.1 papunktyje nustatyta, kad transporto priemonė apdraudžiama nuo papildomos rizikos „Pagalba kelyje I“ arba „Pagalba kelyje II“, jei draudimo sutartyje yra įrašas, kad viena iš šių papildomų rizikų yra apdrausta ir yra sumokėtos visos iki paslaugos suteikimo dienos turėjusios būti sumokėtos įmokos už šią paslaugą. Taisyklių priedo Nr. 2 1.2.1 papunktyje yra įtvirtinta, kad „papildomos rizikos „Pagalba kelyje I“ arba „Pagalba kelyje II“ draudimas: įvykių laikomas incidentas, autoavarija arba kitas iš anksto nenumatytas transporto priemonės gedimas.“ Taisyklių priedo Nr. 2 2.1.1 papunktyje nustatyta, kad „įvykus papildomam draudžiamajam įvykiui „Pagalba kelyje I“ arba „Pagalba kelyje II“, *teisėtas transporto priemonės valdytojas privalo ir tai būtina sąlyga draudimo išmokai gauti: nedelsdamas paskambinti telefono numeriu +370 5 2 600 600, pasakyti savo vardą, pavardę, telefono numerį, transporto priemonės markę, modelį, valstybinius registracijos numerius arba važiuoklės numerį pagal registracijos pažymėjimo duomenis ir pirmos registracijos datą, taip pat pranešti draudikui, kur yra transporto priemonė, ir apibūdinti situaciją.*“ Taisyklių priedo Nr. 2 3.1.5 b papunktyje yra nustatyta, kad „pakaitinė transporto priemonė, t. y. transporto priemonė pakeičiama kita transporto priemone

tol, kol šalinamas gedimas, dėl kurio apdrausta transporto priemonė negali dalyvauti kelių eisme, bet ne ilgiau nei numatyta pagal pasirinktą papildomą riziką „Pagalba kelyje I“ arba „Pagalba kelyje II“ *jei pagal 3.1.4. punktą transporto priemonę reikia gabenanti (evakuoti)*, o pakaitinė transporto priemonė pristatoma per 24 (dvidešimt keturias) valandas nuo 3.1.4 a) papunkčio fakto nustatymo pagal draudiko nustatyto paslaugų teikėjo taisykles ir vietines sąlygas bei galimybes.“ Taisyklių 3.1.4 papunktyje yra įtvirtinta, kad „transporto priemonės gabenimas (evakavimas), t. y. vienos transporto priemonės gabenimas (evakavimas) iki artimiausių remonto dirbtuvių arba kliento pageidaujamos vietos, jei dėl transporto priemonės gedimų ja neįmanoma naudotis arba draudžiama naudotis pagal atitinkamos šalies kelių eismo taisykles.“

Pažymėtina, kad draudimo sutarties šalys, sudarydamos draudimo sutartį, susitarė dėl pakaitinio automobilio suteikimo tvarkos. Taisyklėse yra nustatyta, kad pareiškėjui pakaitinis automobilis gali būti suteikiamas tik tada, kai dėl automobilio sugadinimų ir gedimų nėra galimybės naudotis transporto priemone ir ji privalo būti išgabenta tiesiai iš eismo įvykio vietos (Taisyklių 3.1.5 b papunktis). Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad po 2017 m. spalio 27 d. eismo įvykio automobiliu buvo galima naudotis ir jį transportuoti iš eismo įvykio vietos nebuvo pagrindo. Akcentuotina tai, kad į eismo įvykio vietą atvykę Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Akmenės rajono policijos komisariato pareigūnai užregistravo eismo įvykį ir įvertinę transporto priemonės sugadinimų pobūdį leido pareiškėjo sutuoktinei apgadinta transporto priemone grįžti namo. Lietuvos banko vertinimu, šios aplinkybės suponuoja išvadą, kad nebuvo būtinybės transportuoti automobilio iš eismo įvykio vietos, todėl draudikui nekilo prievolė atlyginti pakaitinio automobilio nuomos išlaidų. Nustačius, kad draudiko priimtas sprendimas atitinka tarp šalių pasirašytos draudimo sutarties nuostatas, pareiškėjo reikalavimas draudikui atlyginti pakaitinio automobilio nuomos išlaidas laikytinas nepagrįstu, todėl atmestinas.

Papildomai pažymėtina, kad, pagal Taisyklių nuostatas, pareiškėjas arba jo sutuoktinė įvykus eismo įvykiui privalėjo paskambinti Taisyklių priede Nr. 2 nurodytu numeriu, nurodyti savo kontaktinius ir automobilio duomenis, pranešti draudikui, kur yra transporto priemonė, ir apibūdinti situaciją. Iš Lietuvos bankui pateiktos informacijos matyti, kad pareiškėjas nei draudikui, nei Lietuvos bankui nėra pateikęs duomenų, kurių pagrindu būtų galima nustatyti, kad pareiškėjas arba jo sutuoktinė įvykdė Taisyklėse įtvirtintas pareigas. Pareiškėjas nei Lietuvos bankui, nei draudikui taip pat nepateikė jokių duomenų, kurių pagrindu būtų galima konstatuoti, kad pareiškėjas iš tikrųjų turėjo pakaitinio automobilio nuomos išlaidų. Šios aplinkybės taip pat yra pagrindas draudikui atsisakyti mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.2 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Iš dalies patenkinti pareiškėjo V. G. reikalavimus ir rekomenduoti AAS „BTA Baltic Insurance Company“ išmokėti papildomą 284 Eur draudimo išmoką už pakeistas automobilio detales.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytų rekomendacijų įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtų rekomendacijų, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po

Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius